

บันทึกคำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ส23101 รายวิชา สังคมศึกษาฯ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 60 ชั่วโมง จำนวน 1.5 หน่วยกิต

ศึกษาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก และการนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเหล่านั้นในปัจจุบัน ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยสร้างสรรค์อารยธรรมและความสงบสุขให้แก่โลก พระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาอย่างยั่งยืน พุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ ได้แก่ ปางมารวิชัย ปางปฐมเทศนา ปางลีลา ปางประจำวันเกิด พุทธประวัติตอนปฐมเทศนาและโอวาทปาฏิโมกข์ ประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา ได้แก่ พระอัญญาโกณฑัญญะ พระมหาปชาบดีเถรี พระเขมาเถรี พระเจ้าปเสนทิโกศล ชาดก ได้แก่ นันทวิสาละชาดก สุวันณหงส์ชาดก พระรัตนตรัย ได้แก่ สังฆคณ 9 อริยสัจ 4 พุทธศาสนสุภาษิต การเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ สวดมนต์แปล แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วย อานาปานสติ วิธีการดำเนินชีวิตของศาสนิกชนศาสนาอื่น ๆ

ศึกษาหน้าที่ของพระภิกษุในการปฏิบัติตามหลักพระธรรมวินัย และจริยวัตรอย่างเหมาะสม การปฏิบัติตนต่อพระภิกษุ การเป็นศิษย์ที่ดีตามหลักทศปิณฑชาในทศ 6 การปฏิบัติหน้าที่ชาวพุทธตามพุทธปณิธาน 4 ในมหาปรีณพพานสูตร ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม ประวัติวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย หลักปฏิบัติตนในการฟังพระธรรมเทศนา การแต่งกายในการประกอบศาสนพิธี การงดเว้นอบายมุข การประพฤติปฏิบัติในวันธรรมสวนะและเทศกาลสำคัญ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ องค์ประกอบของพระพุทธศาสนา การรวมตัวขององค์กรชาวพุทธศึกษา

ความหมายและประเภทของตลาด ตัวอย่างของอุปสงค์และอุปทาน ความหมายและความสำคัญของกลไกราคาและการกำหนดราคาในระบบเศรษฐกิจ หลักการปรับและเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าและบริการ ปัญหาท้องถิ่นทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม การแก้ไขและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักการสำคัญของระบบสหกรณ์ ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักการและระบบของสหกรณ์ ศึกษาบทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ของรัฐบาล บทบาทความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ลักษณะของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่างๆ ผลกระทบที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด ความหมายสาเหตุและแนวทางแก้ไขภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืดสภาพ สาเหตุ ผลกระทบและแนวทางการแก้ไขปัญหาการว่างงาน การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ

โดยใช้กระบวนการอธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศต่าง ๆ วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่ช่วยสร้างสรรค์อารยธรรมและความสงบสุขแก่โลก อภิปรายความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ วิเคราะห์และประพจน์ติดตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก

ศาสนิกชนตัวอย่าง อธิบายสังฆคณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 เห็นคุณค่าและวิเคราะห์การปฏิบัติตนตามหลักธรรมในการพัฒนาตน การพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และดำเนินชีวิตด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ สวดมนต์แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ วิเคราะห์ความแตกต่างและยอมรับวิธีการดำเนินชีวิตของศาสนิกชนในศาสนาอื่น ๆ วิเคราะห์หน้าที่และบทบาทของสาวกและปฏิบัติตนต่อสาวก ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่าง ๆ ตามหลักศาสนา หน้าที่ของศาสนิกชนที่ดีและในศาสนพิธี

พิธีกรรม อธิบายประวัติวันสำคัญทางศาสนา แสดงตนเป็นพุทธมามกะ นำเสนอแนวทางในการดำรงรักษา ศาสนาที่ตนนับถือ วิเคราะห์กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ การแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์ อธิบายบทบาท หน้าที่ของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ แสดงความคิดเห็นต่อนโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลที่มี ต่อบุคคล กลุ่มคน และประเทศชาติ อภิปรายบทบาทความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่าง ประเทศ อภิปรายผลกระทบที่เกิดจากภาวะ เงินเฟ้อ เงินฝืด วิเคราะห์ผลเสียจากการว่างงานและแนวทาง แก้ปัญหาสาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ อธิบายความแตกต่างของการกระทำ ความผิดระหว่างคดีอาญาและคดีแพ่ง มีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองผู้อื่นตามหลักสิทธิมนุษยชน อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากลที่เหมาะสม

เพื่อให้มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ซื่อสัตย์สุจริต เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

รหัสตัวชี้วัดระหว่างทาง

- ส 1.1 ม.3/1 , ม.3/2 , ม.3/4 , ม.3/5 , ม.3/6 , ม.3/8 , ม.3/9
- ส 1.2 ม.3/1 , ม.3/2 , ม.3/4 , ม.3/5 , ม.3/6
- ส 3.1 ม.3/1 , ม.3/3
- ส 3.2 ม.3/1 , ม.3/4 , ม.3/5 , ม.3/6

รหัสตัวชี้วัดปลายทาง

- ส 1.1 ม.3/3 , ม.3/7 , ม.3/10
- ส 1.2 ม.3/3 , ม.3/7
- ส 3.1 ม.3/2
- ส 3.2 ม.3/2 , ม.3/3

รวมทั้งหมด 26 ตัวชี้วัด